

Zibersegurtasuna: Munduko geopolitika (3/3)

Gure zainetako odola balitz bezala, horrela bihurtu da gure eguneroko bizitza Telekomunikazioak; are gehiago, espezie beraren bilakaera gero eta lotuagoa dago Teknologiarekin eta, zehazkiago, Telekomunikazioekin.

Ez dut esango orain dela 100 urte zer pentsatzen ari ziren bat-batean beren etorkizunera joango ote ziren, hainbeste aurrerapen lortzea oso zaila izango litzateke, baina hor gaude, eta sinestezinena da bizirik irauten dugula eta gure kontrolpean izaten jarraitzen dugula; oraingoz bai, baina azaldu dut etorkizuna beste parametro batzuen pean egiten dela, eta horiek ez dutela gizakiak zerikusirik kontrol-mailan ere; adimen artifizialaren (IA) garapenak etorkizun bat irudikatzen du, non gerta baitaiteke munduko eliteek ere ez izatea teknologiak prestatuta gaituena.

Baina oso bitxia da hori, gu geu ari baikara hori gertatzeko harrapatzen.

Telekomunikazioetan gerra bat edo gehiago da, batzuek intentsitate oso txikiko beste batzuen aurka egiten duten eraso; zergatik? Oso erraza da, bada, azken katebegiak ez du sumatzen eraso egiten ari zaienik, eta urrunetik ikusten ditugu enpresak, operadoreak, gobernuak eta fabrikatzaileak, elkarren artean erasotzen ari direnak, pentsatu gabe irabazitako borroka eta porrotak katearen azkenak egitearen ondorio direla.

Eta kateko azkenak herrialde/nazio/estatu kokatuta gauden bitartean, gobernarien esku uzten ditugu, eta haiek gure egunerokotasunera bideratzen gaituzte. Hor dago gaia, haiek gizarte gisa indartuko gaituen ondasun komun gisa ulertu ordez, kateko azken ondasuna ahazten dute, eta bakoitzak bere helburuak eta “bola” lortzen ditu.

1977an TCP/IP protokoloaren bidez 2 ordenagailu baino gehiago konektatu eta ARPANET sortu zenetik gaur egun 1983an INTERNET deitzen denaren aitzindari, dena garatu da horren inguruan. Teknologikoki azkarrena izan da lasterketa, eta inoiz gertatu ez den eta “Sare Handia” garatzen urte batzuk daramatzaten Gizartearen Mundu Kontrolerako eragin bortitza, baina azken aurkikuntza horren ondorioz, dena azkartu da benetako Globalizazioa lortzeko bidean, eta zergatik?

INTERNETen aurretik bazegoen “Sare Handia”, herrialde/nazio/estatu bakoitza bere mugen barruan bere telekomunikazioak kontrolatzen saiatzen zen, eta bakoitzak bere legeak zituen, bere herrialdea/nazioa/estatu arautzen zutenak, baina horietako bakoitza txikia izateak eta herrialde bakoitzaren barruan botere-partzelak konkistatu nahi izateak berak sare bat sortu eta garatzea ekarri du, eta horrek tokiko oztopo guztiak hausten ditu.

Baina sistema horrek ez du soilik azken erabiltzailearen kontrola eramaten, baizik eta sektoreak sortzen dituen prozesu guztien kontrola, telefonoek, tabletek, kableek eta abarrek funtzionarazten diguten lehengaietatik. batetik, komunikatu ahal izango dugunaren “aurka” edo “norekin” mugatzen duten legeak, eta, bestetik, azken aldian, datuak sortzeko aukera, etorkizuneko IA hori gure bizitzatik ikasten joan dadin, bizitza irabazteko.

Hori guztia ez da egiten ez herri mailan, ez herri, nazio edo estatu mailan, baizik eta mundu mailan.

Dena nola garatzen ari den argi erakusten duen adibide bat dago. Belaunaldi berriko datu mugikorren saretarako datuak kapsulatzeko azken (3G 4G 5G) belaunaldietako patenteak Indias dira, eta herrialde hori ez zen izan Ericsson enpresa bezain herrialde, Estatu Batuetako konpainia batzuek xurgatu egin behar izan zuten, mundu osoan estandarizatzeko baimena izan zezaten. Horren ondorioz, Estatu Batuetako patenteen pean erabiltzen dugun software guztia garatu da, Txina bezalako herrialde batek UIT jarraibideak bete arte (Telekomunikazioen Nazioarteko Batasuna) AEBekin lehiatu zitezkeen; horren ondorioz, asaldura bat gertatu da telekomunikazioen kontrolaren mundu mailan, eta horrek gerra-egoeran jarri ditu AEBak Txinaren aurka; hala ere, “azken bezeroak” irabazi du... Benetan irabazi du? Bada, nik ezetz uste dut; batzuk kontrolatzen bagenituen, EE. AEB, orain bi herrialdek kontrolatzen dute: AEB. AEB eta Txina, eta hori irabaztea da? Nire ikuspuntutik ez.

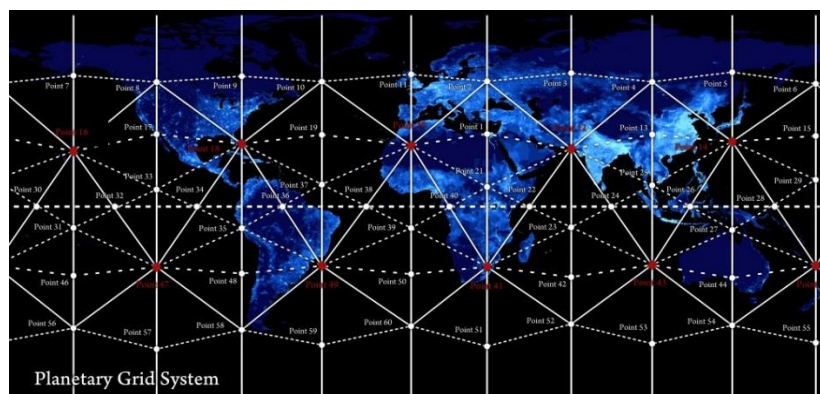
Baina Geopolitikak legeak ditu gidari, eta, “intentsitate txikiko gerra” hori garatzen ari den heinean, gomendio eta lege gehiagok gure kontrola baimentzen dute, gu guztion kalterako; horrela daukagu “Watson txosten” ospetsua Europar Batasunean, eta, funtsean, gure komunikazio guztien esku-hartzeari lege-estaldura ematen dio “kanpoko sare” “edozein sare “monitorizatzailearen” “eufemismoarekin” lotuta dauden komunikazio guztiei “gure onerako”.

Ez dago zure ondoan egon beharrik zu ikusi, entzun eta "sentitu" arte; eraman zure mugikorra gainean, etorri noizean behin zure ordenagailura, eta zoriontsu izan zaitut “nik”, ez dakit nork, zeure segurtasuna dela eta, zainduko zaitut.

Ikus COVID-19 katearen pandemiaren ondorioz egiten ari diren astakeria guztiak eta kontatzen ez dizkigutenak.

EEen. AEBek agentzia bakar bat sortu zuten, hainbat hamarkadatan erabili dena eta gure komunikazioetako datuak biltzen dituena. Agentzia hori, NSA (Segurtasun Nazionaleko Agentzia), isilpean jarduten du, legetik kanpo, “intentsitate txikiko gerra” horretan, gertatzen den guztiari “aurrea hartzeko”; eta larriena, beste herrialde batzuen eredu da mimoak egiteko.

Agentzia horrek satellite-sare/sare bat du planetaren inguruan, eta ez die jaramonik egiten. Beste gauza bat izango da zer esaten den interpretatzen jakitea, eta ECHELON, EE sarea osatzen duten herrialde handien aurrekontuetan lehentasuna izatea. AEB, Erresuma Batua, Kanada, Australia eta Zeelanda Berria; horren bidez, esan dudana bezala, egiaztatzen den gauzetako bat da mugikor guztiak beren sareetan kokatuta eta erregistratuta daudela, eta TCP/IP protokoloaren aurretik 48/72 ordu behar zirela hori jakiteko. Orain “on line” da, hau da, denbora errealean, eta hori, katearen azken kateko inork, satellite bidezko telefonorik ez duela eta funtzionatzen duela, alegia, gure komunikazioaren uneraren batean horiek gertatzen direla.

“Intentsitate txikiko gerra” horretan sartuta dauden gainerako herrialdeek sistema berak dituzte? Gure komunikazioak erabiltzen al dituzte Erentzat bezala? AEB? Bi galdera hauen erantzuna berdina da: Ziur nago BAI

Gure teknologiatik askatzeko gai izango gara? Nire ustez, ez gure onagatik, ez horregatik.

Alderdi horretako etorkizuna garatuta dago, Geopolitikoki hitz eginez gero, indartsuenaren azken globalizaziora garamatza, eta ez guztien ongirako “proaktiboaren” azken globalizaziora, eta hori, nire ustez, hasi besterik ez dugu egin. Horrela, eliteak Lurra planeta txiki geratu zaie, eta espaziotik goaz, “azken mugatik” haratago joatea espero dut, eta horrela sortu du AEBk azkenaldian bere armada espaziala.

Zibersegurtasuna: Beste ikuspuntu bat (1/3)

Zibersegurtasuna: Tokiko ikuspegia (2/3)

Zibersegurtasuna: Munduko geopolitika (3/3)

Pablo Martín Galiana